

श्रीहिकाञ्चन पु० श्रीहिकु काञ्चनं तद्रूपमस्वस्य अच् ।
मसूरे त्रिका० । [पानि] लुपभेदे राजनि० ।

श्रीहिकर्णौ स्त्री श्रीहीणामिव पणान्यस्याः डोष् । (गाल-
श्रीहिभेद पु० इत० । श्रान्धभेदे (चिना) अमरः । श्रान्ध-
न्यविशेषे च । [पुरोडाशे] अन्यत्र विला० अण् ।

श्रीहिमय पु० श्रीहेर्विकारः पुरोडाशः मयट् । श्रीहिविकारे
श्रीहिराजिका पु० श्रीहिकु राजिकाकारे अस्वस्याः अच् ।
कङ्कु धान्ये (काङ्को) भेदि० ।

श्रीहिश्चिष्ठ पु० श्रीहिकु अश्चिष्ठः । शालिधान्ये राजनि० ।
श्रीह्यमार न० इत० । धान्यस्यापनस्थाने कुम्भे त्रिका० ।
श्रीह्यादि पु० विकाराद्यर्थे इनिटनुप्रत्ययनिमित्ते पा० ग० सू०

उक्तं शब्दगणेशे स च "श्रीहिकु माया शाला शिखा माला
मेखला केशा अटका पताका चर्मन् कर्मन् वर्मन् दंष्ट्रा
संज्ञा वज्रश कुमारी नौ वीणा बलाका यवखद
नोकुमारी (शीघ्रान्ज्) "नौकुमार्योरिकार्यो गणेशे द्विधा
पाठः" सि० कौ० । "अत इनिठनौ" श्रीह्यादिभ्यश्च पा० श्रीही
श्रीहिकः । "न च सर्वभ्यो श्रीह्यादिभ्य इनिठनाविधेते
किं तर्हि शिखामालासंज्ञादिभ्य इनिः यवखदादिभ्यः
ठन् । अन्येभ्य उभयम्" सि० कौ० ।

श्रुद्ध संवरणे सक० संघाते मज्जने च अक० चु० कुटा० ।
पर० सेट् । श्रुद्धति अत्रुद्धोत् ।

श्रूस वधे वा चु० उभ० पक्षे भ्वा० पर० सक० सेट् । श्रूस-
यति ते श्रूसति । [क्षेत्वादी० ।

श्रीहीय लि० श्रीहीणं भवनं क्षेत्तम् टक् । श्रीहिभवनयोग्ये
श्री गंतौ वतौ च क्रादादि० पा० प्र० सक० अणिट् । (वि) वी-
नाति अकुभीत् ।

परिशिष्टम् ।

श्रुञ्ज पु० सामवेदप्रसिद्धे यज्ञभेदे सि० कौ० ।
विजया स्त्री शच्यादिषु माहषु माहभेदे
विजयाभिनन्दन पु० कलिद्युगीयशककर्त्तृ ष्टपभेदे शकशब्दे
दृश्यम् ।

इति श्रीतारायतर्कवाचस्पतिभट्टाचार्य
संकलिते वाचस्पत्याभिधाने वका-
रादिशब्दार्थसङ्कलनम् ।

श

शकारः जगद्वर्णभेदः । अस्त्रोच्चारणस्थानं तालु । तस्यो-
च्चारणे आभ्यन्तरप्रयत्नः विद्वतम् । बाह्यप्रयत्ना विवार-
श्वासाघोषा महाप्राणश्च । अस्य ध्येयस्वरूपम् "श-
कारं परमेशानि ! शृणु वर्णं शुचिस्मिते ! । रक्तवर्णं
प्रभाकारं स्वयं परमकुण्डली । चतुर्वर्गप्रदं देवि !
शकारं ब्रह्मविष्णुम् । पञ्चदेवमयं वर्णं पञ्चप्राणात्मकं
प्रिये । रजःसत्त्वतमोयुक्तं त्रिविन्दुसहितं सदा । त्रि-
शक्तिसहितं वर्णमात्मादितत्त्वसंयुतम्" कामधेनुतन्त्रम् ।
अस्य वाचकशब्दा योगिनीतन्त्रोक्ता यथा "शः स-
व्यश्च कामरूपी कामरूपो महामतिः । सौख्यनामा
कुमारोऽस्य श्रीकण्ठो वृषकेतनः । वृषभः शयनं शान्ता
सुभगा विष्णु बिङ्गिनी । शृत्युर्देवो महाबलस्त्रीर्महेन्द्रः
कुम्भकौलिनी । बाहुर्हंसो वियद्वत्तं हृदनङ्गोऽङ्गुशः
खनः । वामोरुः पुण्डरीकाक्षः कान्तिः कल्याणवा-
चकः" । माहकान्यासेऽस्य हृदादिदक्षकरे न्यास्यता ।
काव्यादौ प्रथमप्रयोगे सुखं फलम् । "शः सुखं पस्तु-
खेदम्" इ० च० टी० । [शब्दर० ।

श न० श्री-ड । शमङ्गले त्रिका० । शमहादेवे, शमस्त्रे च पु०
शंयु लि० शमस्वस्य शम्+युच् । शुभान्विते त्रिका० ।

शंव लि० शमस्वस्य शम्+व । शंभयुक्ते त्रिका० । शंसुसला-
यकौहे २ वज्रं च पु० धरणिः ।

शंवर न० शंवर्योति शम्+वृ-अच् । जले अमरः ।
शंसा स्त्री शन्स-अ । श्वाक्ये । श्वाञ्छावां भेदि० ।
शप्रशंसायाञ्च शब्दर० । [शक्यिते श्क्यते च ।

शंसित लि० शन्स-क्त । शनिस्थिते हला० । शंसिते ।
शंस्य लि० शन्स-ण्यत् । शंस्ये शस्त्ये श्वाक्ये च ।

शक तासे अक० संशये सक० भ्वा० आ० सेट् इदित् । शङ्कते
अशङ्कित् ।

शका क्षमायां सक० दि० उभ० सेट् । शक्यति ते अशकीत्-
अशकीत् अशकित् "शक्योऽस्य सन्तु भवता विनेतम्" रघुः ।

शक सामर्थ्यं स्वा० प० अक० इरित् वेट् । शक्नोति अश-
कत्-अशकीत् । पुषादिरित्येके तेन अशकदित्येव ।

शक पु० शक-अच् । शजातिभेदे स च ब्राह्मणत्वियः १६०७५०
दृश्यम् । शदेशभेदे खराज्यावधिवत्सराङ्गप्रवर्त्तके शब्द-
भेदे शतदीये वत्सरे च । कलिद्युगे शककर्त्तृषु षट्सु
युधिष्ठिरः विक्रमादित्यः शालिवाहनश्चेति त्रयोशताः